

éénheid der kerk in de juiste belichting worden gezien en in het juiste kader worden nagejaagd.

Nooit mag men in de kerk streven naar éénheid-zonder-meer!

Want in de kerk gaat het voor alles en eigenlijk alleen om het gemeenschappelijke buigen onder 't-geopenbaarde woord van God. Dat woord spreekt van gericht en daarom roept het op om met de zonden te breken. Dat woord draagt Gods genade en daarom dringt en perst het tot geloof. En wanneer dat volle woord van God triumfeert in het leven van zijn kerk dan komt de eenheid vanzelf! Dan, maar dan ook alleen, komt een één-zijn, gelijk als de Vader en de Zoon één zijn! (Joh. 17:11). Jezus Christus immers maakt in zijn kerk Gods Naam bekend, opdat door het geloof in dien Naam, de liefde waarmee de Vader zijn Zoon Jezus Christus heeft liefgehad, ook in de zijnen zij en Hij in hen! (Joh. 17:26).

„De gemeenschap der kerk”, zoo roept Calvijn uit, „wordt door twee banden saamgehouden, namelijk door de eenstemmigheid in de leer, en door de broederlijke liefde”. Maar hij voegt er onmiddellijk aan toe, dat men „ook dit moet opmerken, dat deze gemeenschap der liefde zoo hangt aan de eenheid des geloofs, dat de laatste het begin, het einde, kortom de eenige regel der eerste moet zijn”.

Het fundament der eenheid is de realiteit van 'het: één God, één geloof, één doop!

Deze waarheden voor oogen, of beter gezegd: in het hart houdende, willen we een en ander zeggen over de positie der bezwaarden, welke zich in de gebonden Gereformeerde Kerken bevinden.

We doen dit in de overtuiging, dat wij momenteel geen grootere misdaad tegen de kerk van Christus in ons Vaderland kunnen bedrijven, dan het geding, dat tusschen onze broeders-en-zusters-onder-de-synodocratie en ons hangende is en hangende blijft, te bagateliseren en te neutraliseren!

Dat gebeurt vooral als we de scheuring in de kerk, met alles wat er aan vooraf ging en wat er op volgde, aanvaarden als een feit, dat, nu ja, wel erg ellendig is, maar waar we nu toch niets aan kunnen doen en waarvan we nu maar moeten maken wat er van te maken valt. We moeten dan in deze afschuwelijke situatie op de andere „terreinen van het leven” het contact maar zoo innig mogelijk maken, de kerkelijke ellende op een zoo klein mogelijk en zoo hoog mogelijk afgerasterd terrein localiseren; over de kerkelijke aangelegenheden zoo min mogelijk spreken, want: de kerk verdéelt, maar het niet-kerkelijke en buitenkerkelijke leven vereent!

Inderdaad: zulk doof is misdadig! Want we mogen een zonde, ook een kerkelijke zonde, nimmer aanvaarden en er langs heen leven. We moeten weten, dat wanneer het in de kerk mis en stuk is, het overal, in het gansche leven, mis en stuk is. We moeten inzien, dat de gemeenschap der heiligen pas in de kerk en door de kerk mogelijk wordt en primair door haar dienst kan en moet beoefend worden. We moeten weer beven voor de huiseringwekkende waarheid, dat een zonde altijd een zonde is van den ganschen mensch en van het gansche leven en dat op het vasthouden en laten doorwerken van ledere zonde, Gods toorn gewekt en verharding afgedwongen wordt.

Daarom willen we onze broeders en zusters van de overzijde niet loslaten. We willen met hen blijven worstelen voor Gods aangezicht. We willen hen met ons dringen tot een gezamenlijke en waarachtige confrontatie met Gods norm voor het leven van zijn ééne, heilige, katholieke kerk.

En daarom willen we nu gaan spreken over de bezwaarden over de synodocratie en hun positie daaronder.

C. V.

veren zuiver en handelen wij in het geloof, dat de wereld overwint?

En toch niet alleen deze toestand van onze Kerken, waarbij voor ieder persoon en ledere plaatselijke gemeente nog zooveel bijzondere redenen tot verootmoediging komen, roept tot gebed wegens schuld en nood, nog meer van geestelijken dan van tijdelijken aard.

Het feit bestaat, dat tal van „Hervormde” kerken moordenarskullen zijn, waarin week aan week de zielen geestelijk in den dood gehouden worden door een prediking, die zorgeloosheid bevordert in de wandelaars naar de hel of ook de fundamenten der gemeente ondergraaft, door verzwijging of verbastering van de rechtvaardigmaking, de vastigheid van Gods Woord, de betekenis der Sacramenten enz.

Afgodstempels moest men de kerken noemen, waarin een andere God dan de Drieëenige en Zijne volzaligheid en onmisbaarheid verkondigd wordt. Inentingsdwang met zielegrif voerde de Synode in, wegens de verplichting om ook leeraars en leden, die goddelooze leer drijven, op den kansel of aan het Avondmaal te dulden. Wettiging van geestelijk overspel wordt schaamteloos geprezen, nu juist goedgekeurd wordt, dat kerkeraadsliden zich gebonden achten aan verordeningen, die in strijd zijn met Gods Woord en met de trouw aan den Bruidgom der Kerk Jezus Christus.

Zullen deze feiten ons niet verootmoedigen, juist omdat wij door jarenlang plichtverzuim dat kwaad hielpen bevorderen en, helaas! zoo menig Christen zich vergevoegt, wanneer hem maar het Woord gepredikt wordt, terwijl het Kalnswoord: „Ben ik mijns broeders hoeder?” en de oproercreet „Wij willen niet, dat deze Christus Koning over ons zij!” de zondige lijdelijkheid tegenover de gruwelen der „organisatie” verklaren zal?

KERKELIJK LEVEN

OVER DE INDONESISCHE KERK.

We moeten nauwkeurig meelevens met en belangatellen in de kerk van Jezus Christus in Nederlandsch Oost-Indië.

Want „de kerk” is daar ook tenvolle in geding, misschien nog veel meer dan „de staat”. Groen heeft ons reeds een eeuw geleden geleerd, dat de Revolutie (met een groote r) zich nooit in één hokje laat opsluiten en dat ze zelfs altijd in „de kerk” begint.

Voor een paar jaar was er in Batavia een gemeenschap welke zich „Gereformeerde Kerk” noemde en die vergaderde in de Kwitangkerk. Ze was in het verbond van gereformeerde kerken, welke in Nederland, België, een deel van Duitschland en Amerika geïnstitueerd werden, opgenomen. Ze kwam daarmee samen in synodale vergadering. Ze nam met die alle bindende besluiten.

Die „kerk” van Batavia maakte zich „formeel” (zoo noemen de menschen dat, en voor dat formeel hebben ze erg veel respect, want je moet altijd „in den vorm” blijven) niet los uit dat bondgenootschap. Maar „materieel” wel.

Vooreerst en vooral omdat ze zich van al de mooie leerbesluiten van haar eigen kerkenbond en wat daarmee samenhangt op een handige wijze afmaakte. Ze zei: wij kunnen daar niet over oordeelen en daarom laten we het rommeltje maar in Nederland! Ze moeten het daar zelf maar uitzoeken! Wij hebben wel wat ernstigers te doen. Er is een „Umbruch der Zeiten”. De Indonesische staat wordt geboren.

En voorts heeft deze kerk met andere kerken besloten zich „vrij te maken”. Ja, officieus, „onder de tafel” van de leerbesluiten, maar ook officieel van de Nederlandsche Gereformeerde kerken zelf. Ze wil dus een „Indonesische kerk” worden. Want dat ze een „nederlandsch-oostindische kerk” zou moeten heeten ware natuurlijk nog erger dan dat ze den naam van „nederlandsche kerk” zou moeten voeren!

Wordt deze kerk nu een „indonesische gereformeerde kerk”?

Ze heeft op die vraag een antwoord gegeven! Neen, weer niet „formeel”, maar toch wel, en heel duidelijk „materieel”. En nuchtere menschen, al vinden ze deze onderscheiding van „formeel” en „materieel” niet juist, letten toch maar liefst op wat de menschen „materieel” noemen.

Welk „materieel” antwoord dan gegeven werd? Ik zal het U zeggen.

Voor mij ligt een knipsel uit een Batav. dagblad. Het is de rubriek: Kerkdiensten, uit het no. van 18 April j.l. O, neen, het is heelemaal geen daverend nieuws! Maar toch, misschien juist wel daarom, zoo uitermate belangrijk. Ik geef uit deze rubriek één fragment door. Hier is het:

PROTESTANTSCHEREKERKDIENTEN.

Zondag 20 April.

Willemskerk 8.00 v.m. Ds Melis, 9.30 v.m. Ds Van der Voet (bev. Ds Visser); Nassaukerk 8.00 v.m. Ds Verkuyl, 9.30 v.m. Ds Brouwer, 8.00 n.m. Ds Lieve; Haantjeskerk 5.00 n.m. Ds Smits; Kapel Wasscherij 10.00 v.m. Ds Schakel; Tjikini Kapel 6.00 n.m. Mej. Ds Stegeman; Bethelkerk 9.30 v.m. Ds Van Vesssem (afschied); Kwitangkerk 8.00 v.m. Ds Oranje (H. Avondmaal), 9.30 v.m. Ds Verkuyl (H. Avondmaal), 6.00 n.m. Ds Oranje; Portugeesche Kerk geen dienst; Tanah Tinggi 9.00 v.m. Ds Geursen; Tijdeng 9.30 v.m. Hr. Leyder Havenswijk, 8.00 n.m. Ds Duivendak; Struyswijk 10.45 v.m. Ds Oskamp; Tjipinang 11.00 v.m. Leger Pendeta Polji; Mil. Hospitaal I v.m. Ds Sybesma; Mil. Hospitaal II v.m. Ds Sybesma.

Ik maak bij dit berichtje de volgende kanttekeningen:

1. Alle genoemde diensten zijn „Protestantsche kerkdiensten”. Men kan ook zeggen: niet-roomsche, dat is beter.

2. De Kwitangkerk was vroeger het gebouw van de Gereformeerde Kerk te Batavia, ze is nu blijkbaar in gebruik bij de Protestantsche kerk.

3. Ds Verkuyl geeft 's morgens om acht uur den zegen aan de vergadering in de Nassaukerk, een kerkgebouw van de Protestantsche Kerk van Indië. Hij zweert dat doende: Hier vergadert Christus zijn kerk. Een kerk kan niet anders dan zweren en een ambtsdrager in zijn ambt evenmin.

4. Ds Verkuyl gaat daarna haastig naar de Kwitangkerk en bedient daar het Heilig Avondmaal. En hij zweert ten tweede male: hier vergadert Christus zijn kerk. Hier is zijn ééne ongedeelde en ondeelbare Avondmaalstafel.

5. Indien men Ds Verkuyl ernstig neemt en de hem tot zijn ambtelijken arbeid roepende ambtsdragers ook, dan is de volle, feitelijke, „materieele” eenheid van die

gemeenschap welke als Gereformeerde Kerk in de Kwitangkerk placht samen te komen en die gemeenschap welke zich Protestantsche Kerk noemt voor Gods aangezicht bezworen.

6. Ds Verkuyl en Ds Oranje hebben nu een vrouwelijke collega Mej. Ds Stegeman. Karl Barth heeft dus van deze predikanten volkomen gelijk gekregen, toen hij tegenover Dr. Kolfhaus indertijd betoogde, dat het woord van Paulus, dat het een vrouw niet geoorloofd is in de gemeente te leeren, voor onze nieuwe situatie niet meer gold.

Zie, deze feiten kan ook een kind afleiden uit dit simpel bericht.

Natuurlijk zullen de „Gereformeerde Kerken” — de synodocratische bedoel ik — zich van deze dingen niets aantrekken. Die tijd is voorbij. Er is door Prof. Dijk een prachtig middel uitgevonden om bedenkelijke symptomen in het leven zijner kerken weg te glimlachen. Hij zegt dan, dat zulke dingen „exclamaties” zijn. Is dat geen profetische taal?

En zoo komt er toch weer een verrassende en nauwende eenheid tusschen de „Gereformeerde Kerken in Nederland” — ik bedoel de gebondene — en de voormalige Gereformeerde Kerk van Batavia. Ze trekken zich beide van den ernst der kerk en der kerkelijke woorden geen zier meer aan. De kerk verwordt tot een zaakje.

Hoe zei Sikkel het ook weer?

Hij wees erop, dat de Kerk „de Verbondskring”, die niet feitelijk en zakelijk een scheidbrief aan alle zonde geeft, onder gaat: „Zij glijdt af, zinkt weg, schijnt onder te gaan. De levendigheid van haar leven wijkt. De genieting uit den schat des Verbonds wordt haar vreemd. Haar oog verduistert; zij mist de koestering, den gloed en den glans, den rijkdom en de weelde van het licht. Het Woord schijnt als te versteenen; het rimpelt in; het verschrompelt voor haar blik; het wordt dor en oud. De kracht des Geestes in de bediening des Woords wordt niet gekend. De gaven, des Geestes in de toerusting der Dienaren blijven weg. In de gemeenschap der geloovigen is het geenerig-arm. Tot de bezieling der Kerk schijnt het Woord onbekwaam. Het lichaam dreigt uiteen te vallen. Slechts in kleiner kring vindt men eenige voeling. De stroom, die aller leven moet uitbrengen, is een dorre vallet geworden. Slechts hier en daar, hoogerop, sijpelt een straaltje of een plasje over. † Woord Gods wordt daarvoor pasklaar gemaakt. Het wordt voor een ongriffbaar-volkje Gods, uit losse vromen op te tellen, gebruikt. Dat is te zeggen, — niet het Woord, de Schrift, gelijk die slechts in Abrahams tent, in Christus' Gemeente, als het Woord des Koninkrijks spreekt. Maar een tekstje, een woordje: als een sappige bes aan de dorre takken der Schrift stukgedrukt voor dien man en die vrouw en die vromen, tot lalenis in hun woestijntoestand. En voorts worden de blaren, dor en wel, afgeplukt en in den wind gestrooid, om den ontaarden, genadeloozen hoop in het aangezicht te waaien met de grauwe mistwolk, die rampzaligheid profeteert over de dooden — zonder onderscheiding.

Zoo sukkel het Volk voort, en zoo verpuint de Kerk almeer. Voor haar goed figuur alleen, voor haar uitwendige behoeften en belangen, voor den gewilden vorm, nog een uitwendige gestalte vasthoudend; — een zaakje met een zakje; — met knappe sprekers misschien; en een paar menschen met geld; misschien een weeshuis en een armhuis als hoogste bezitting.

Maar, zonder te leven in en uit den schat des Verbonds. Zonder de weelde der Moeder, Zonder het Jeruzalem, dat boven is, te realiseren op aarde.

Dat geeft dan de Kerk zelfs op. Ze trekt er des schouder voor op, al houdt ze den kinderdoop nog aan. In de preek hoort gij er niet van. Blijkbaar is zelfs voor de Dienaren des Woords dat Verbond niet de realiteit van het Woord. Het Verbond staat voor hen niet in de Schrift en de Schrift staat niet in het Verbond.

De Moeder is weg. En het Volk gevoelt er zich als verluicht bij. Het herademt, als er weer een preek voor de losse levende loslevende Godskinderen komt, — zonder het Verbond, — zonder Moeder.

Zoo profeteerde Sikkel.

Maar we mogen toch God danken, midden in den misère, ook in Batavia.

Want in de genoemde rubriek: Kerkdiensten, staat nog wat.

De hollandsche kerkdiensten worden namelijk in drie groepen verdeeld, elk met een eigen, duidelijke gedrukte, „kop” er boven.

De eerste is, zooals we reeds lazen: PROTESTANTSCHEREKERKDIENTEN.

Boven de derde groep lezen we: KATHOLIEKE DIENSTEN.

En daartusschen lezen we: GEREFORMEERDE KERK (onderh. art. 31), Soendaweg 47 a, Kerkdienst om 9.30 en 20.00 uur.

Ja, als we dit lezen, danken we God. De Gereformeerde kerk bestaat gelukkig toch nog in Batavia.

Ea als ds le Cointre — zie het Nummer van 10 Mei — schrijft: In Batavia is opgericht een

comité tot poging als z hoe men de leg ik daarna uit Batavia: en zelfs al t men pas uit een dergelijke ligen hier steunt men maal niet g de kerk zijn met plezier grijpt, dat beslissingen ging van de verklarbaar Calvinistisch Ik vraag me Coen of die gehad hebbe een half ja aardig „aang dat we, hoe ben, dat nie steeds verde dat dat het ge gevolgen voelen”. Ja, dit le God, dat H Laat ons ders en juist antwoordelij den zijn en taak.

Naschr deburg, noe te Batavia e gens”. Ze sl zoo aardig daar nu van gen! —

TOENEM TE LEIDE

In de „L 11 April j.l. van Leiden:

„You (usa), die de je we aan d harte. O besloten tegenspra aan het uitnodig en omgev van 7-9 maken pe spreid nar 7 uur Ke houden of volgt. Ut einde 15.

Toen ik groeien wij, zelfden Wo schuarden, ekuar. Zijn de J.V. rest uit behoort „We kry winnen voo kanen”? M de dusgen worden uit. critische l occumensci „Vervangin wel van nie „groep-Hoel heeft de Le overwogen? geven; hier in het evar kerken eeni

Ik denk, niet weet, v niet toe, z zij de jeuy „kerke”-raa kenen heen van later e Kan Christi Kunnen wij lichaam va

Wat een van de Bel Als Jezu gaat geven van Jezus t